

אַלְדָּנוֹת

לְפָנֵינוּ עֵבֶת

הס"ד, אֲדִיוֹן קצ"ז

פְּרֻשַׁת מֵאוֹת אֲפָצִי

לחסידי המושבע של רבי בצלאל אייר. עם פרץ מלחמת העולם הראשונה כשעקר רבי בצלאל אייר את דירתו ללודו' קנה לו הטוחן את הבית שבו דר עד אחרית ימיו ושם גם יסד את בית מדרשו...

כל מעיניו היו רק בעבודת ה' וביראתו. מעולם לא נראה שחוק על פניו ולא שח שיחה בטלה. בהיותו פעם בעיר קאליש נכנסו אליו חשובי חסידי אלכסנדר להקביל את פניו, ישבו זמן ארוך ליד השלחן וחפו למוצא פיו אך הוא ישב ושתק. פתח אחד הנאספים בשיחה אך דבריו לא הוטבו בעיניו. התנצל החסיד ואמר שכל פונתו היתה רק לפתח בשיחה, ענה לו רבי בצלאל אייר: וכי מכרחים לדבר (רועה נאמן) עמוד ז-צד)

ומקור הדברים הוא בספרי החסידות הקדמונים, וכמו שכתב בספר 'נעם אלימלך': לבאור הכתוב 'לא יחל דברו', פרש רש"י ז"ל לא יעשה דבריו חליו, יש לומר הפרוש לפי דרכו שהצדיק הזה צריך לראות שלא יהא דבריו חליו כלל וכלל כי אם קדושה ודבקות, אבל אחרים מוחליו לו, רצה לומר אבל אחרים הבאים אליו בדבר הצטרכותם לפעל להם דברי גשמיות הוא מכרח לדבר עמיהם בדברי חליו הגשמיים האלו לפעל להם כל צרכם, 'ככל היצא מפיו יעשה', פרוש, ככל אשר יצא מפי הצדיק כן יעשה ה' אלקים כמו שאמרנו (מו"ק טז): הצדיק גוזר והקב"ה מקים. וכן בספר 'קדושת לוי': מי שאינו עושה דבורו חליו, עושה תקונים בכל היוצא מפיו, ויגזר אמר ויקם לו, צדיק מושל ביראת אלהים, על ידי שמירת בריית הלשון. וזהו 'מטות', שייכל להטות מדותיו של הקדוש ברוך הוא מדיו לרחמים. (מתוך הספר ספיר ויהלום - להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

מפן שאל את משמשו: מה רוצה הנער, שישוב להיות כשהיה או שיהיה ככל האדם? ככל האדם! מהר הנער לענות בחרדה. השיבו בבת צחוק, כי הוא מביטחו פי מעתה ינהג ככל האדם וכך הנה (הבאבא סאלי' עמוד 212)

ויגזר אמר ויקם לו

מעשה בטוחן עשיר שנסתבך בפלילים ובא במצוקתו להרה"ק ה'ישמח ישראל' מאלקסנדר זיע"א שישיעו. למרות תחנוניו הרבות, טרב הרבי להבטיחו מאומה, ורק ברכו שה' יעזרנו. הטוחן הבין מדברי הרבי שצרתו קרובה והרבה להתחנן לפני הרבי שיבטיחו ישועה, אך תחנוניו לא הועילו.

שבור ורצוף יצא הטוחן מחדר הרבי ותנה את צרתו לפני יושבי בית המדרש. נענה אחד מהם ואמר: הנה שם בפנה יושב אחיו של הרבי הרה"ק רבי בצלאל אייר, גש אליו, תן לו נדבה גונה ואל תרפה ממנו עד שיבטיח לך שתושע. הפציר הטוחן העשיר בצדיק שיבטיח לו שיצא זכאי דינו. לא יכול היה אחיו של הרבי לעמד מול תחנוניו והבטיח לו פאטר בקש.

לא יצאה שעה קלה והקול נשמע בבית הרבי כי אחיו הבטיח לטוחן שיצא זכאי במשפטו. נקרא רבי בצלאל אייר אל הקדש פנימה ונשאל מנין לו הפח להבטיח הבטחות. ענה רבי בצלאל אייר בפיק ברכים: אבא [הרה"ק רבי יחאל מאלקסנדר] זצ"ל אמר, כי מי ששומר את פיו הקב"ה מקים את דבורו ככתוב (במדבר ל, ג) 'לא יחל דברו ככל היצא מפיו יעשה', אם אדם לא יעשה את דבורו חליו, הקב"ה יקם את מוצאו פיו.

הכה הישמח ישראל באצבע צרדה לאות כי מצאה התשובה חן בעיניו ופטר את אחיו לשלום. הטוחן יצא זכאי במשפט והפך מני אז

ברכתו של הבבא סאלי

ככל היצא מפיו יעשה (ל, ג).

בקר אחד הגיע בחור צעיר לבית הרה"ק הבבא סאלי זיע"א. לבני הבית, הסביר במבוכה גלויה, כי מצוי הוא בבקעה ובעצת הוריו בא לקבל את ברכת הצדיק. הבעיה, כך בקש למסר לרב, כי אינו תאב לאכל כלל. די לו בפרוסה אחת של לחם לכל היום. תאבונו הוסר ממנו. ומאחר ואינו אוכל הרי הוא מאבד ממשקלו והוריו החלו דואגים וחוששים לשלומו.

הבבא סאלי שמע את דברי המשמש והחל צוחק ואומר: חוששני, שאם אברכהו יתחיל לאכל ללא הפסק, הנוכחים צחקו עמו למשמע דבריו. אולם הבחור כמובן בקש את ברכתו. ברכו הצדיק והבטיחו כי תכף משיגיע לביתו יוכח לראות כי כבר מבקש הוא לאכל.

לאחר ימים אחדים הגיע אותו בחור בדחיפות לביתו של הבבא סאלי. ברכתו של רבנו לא התקיימה? שאלו המשמש שהתפלא לראותו כה מהר. לא, השיב הנער מבייש, אדרבה ברכתו התקיימה במלואה. אתה זוכר, אמר הנער, כי הרב צחק ואמר כי הוא חושש שלא אחדל מלאכל, והנה כך בדיוק ארע, הוסיף, אני לא חדל מלאכל! בבקר, המשיך הנער לספר, אני אוכל ארוחת בקר בישיבה, לאחר כמה שעות אני טועם מעט בבית אחותי. בצהריים טוב אני אוכל ארוחת צהריים בישיבה ולאחר מכן גם בבית אחותי. וכך טוב בשעות הערב שתי ארוחות.

אם כן, מה מבקש הפך עתה? שאלו המשמש. והנער השיב: או שייברכני הצדיק שאנהג ככל האנשים בדרך האמצעית, ואם לא אבקש שליטות אותי למצבי הקודם, כבר עדיף שאהיה חסר תאבון מאשר אהיה זללן. נכנס המשמש אל הבבא סאלי וספר לו את דברי הנער, וכששמע זאת שוב החל צוחק בלי הפסק. לאחר

חידון אַלְדָּנוֹת - נושא פרסים - היכן מזכרים עצי דקל (תמר) בפרשה זו (מסעי)?

פתרון החידה - פרשת אמור:

ש. מהם שני ההקשרים בהם מזכר בפרשתנו היום השמיני? ת. בהמה ראויה לקרבן רק מהיום השמיני להולדתה (כב, כז). חג שמיני עצרת נערך ביום השמיני מתחילת חג הסוכות (ויקרא כג, לח).

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת אמור:

ה' יצחק ידידיה ממודיעין עילית.

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו א"ה בגיליונות הבאים

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה א"ה

על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר".

את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני

למספר פקס: 077-470-26-81

או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון.

בראש הדף לציון "עבור חידון לנוער".

